

Міністерство освіти і науки України
Донецький державний університет управління
Донецька обласна державна адміністрація
Маріупольська міська рада
ГО «Фонд розвитку Маріуполя»

СТРАТЕГІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ДЕРЖАВНОГО ТА ТЕРИТОРІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ

Матеріали
IV Міжнародної
науково-практичної
конференції

Маріуполь,
9 жовтня 2020 р.

Аріельський університет, Ізраїль
Бердянський державний педагогічний університет
Вища школа економіки та гуманітаристики (WSEH), Республіка Польща
Дунайський інститут національного університету
«Одеська морська академія»
Європейський інститут післядипломної освіти (EIDV), Словачка Республіка
Європейський соціально-технічний університет (EUST), Республіка Польща
Інститут підготовки кадрів державної служби зайнятості України
Українська асоціація з розвитку менеджменту та бізнес-освіти
Асоціація сприяння глобалізації освіти та науки «Spacetime»

Редакційна колегія:

Голова – *Марова С. Ф.*, д.держ.упр., професор, голова оргкомітету, ректор Донецького державного університету управління;

Заступник голови – *Балуєва О. В.*, д.е.н., професор, заступник голови оргкомітету, проректор з наукової роботи Донецького державного університету управління

Члени ради:

Токарева В. І., д.держ.упр., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Донецького державного університету управління;

Смирнова І. М., д.пед.н., доцент, заступник директора з науково-педагогічної роботи Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;

Солоха Д. В., д.е.н., професор, декан факультету економіки Донецького державного університету управління;

Дятлова В. В., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Донецького державного університету управління;

Черниш О. І., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри менеджменту невиробничої сфери Донецького державного університету управління;

Стойка А. В., д.держ.упр., професор, завідувач кафедри туризму Донецького державного університету управління;

Тарасенко Д. Л., д.е.н., доцент, декан факультету права і публічного управління Донецького державного університету управління;

Маслов І. З., к.т.н., механік I-го розряду, завідувач кафедри судових енергетичних установок і систем Дунайського інституту Національного університету «Одеська морська академія»;

Калініна І. В., к.ю.н., доцент, завідувач кафедри спеціально-правових дисциплін Донецького державного університету управління;

Никифорова Н. О., к.і.н., доцент, завідувач кафедри соціології управління Донецького державного університету управління;

Хороших В. В., к.держ.упр., доцент, завідувач кафедри маркетингу Донецького державного університету управління;

Драгомірова Є. С., к.е.н., доцент, доцент кафедри туризму Донецького державного університету управління;

Ткаченко О. Г., к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту зовнішньоекономічної діяльності Донецького державного університету управління.

Затверджено рішенням Вченої ради Донецького державного університету управління від 01.10.2020 р. № 2.

С 83 *Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку: матеріали IV міжнародної науково-практичної конференції (наукове електронне видання) м. Маріуполь, 9 жовтня 2020 р. Маріуполь. 2020. 442 с.*

У збірнику представлені матеріали Міжнародної науково-практичної конференції «Стратегічний потенціал державного та територіального розвитку». Наведено погляди представників органів державної та місцевої влади, наукової спільноти та практиків щодо проблем формування стратегічного потенціалу державного та територіального розвитку та пошуку шляхів їх вирішення. Матеріали будуть корисними для науковців, практиків, керівників підприємств, викладачів вищої школи, аспірантів, студентів.

УДК 316.35:378

МІСЦЕ ТА РОЛЬ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

СТОЙКА А. В.,

доктор наук з державного управління, професор,
професор кафедри туризму

ДРАГОМІРОВА Є. С.,

кандидат економічних наук, доцент,
доцент кафедри туризму

Донецького державного університету управління

Процес вдосконалення системи управління якістю освіти торкнувся механізму трансформації взаємодії громадського сектору та держави через удосконалення моделі державно-громадського управління й посилення взаємодії усіх суб'єктів освітньої політики.

Аналітичний огляд освітніх систем восьми європейських країн (Великобританія, Нідерланди, Польща, Словенія, Угорщина, Франція, Фінляндія, Чехія) свідчить, що окрім Фінляндії, в усіх зазначених країнах для здійснення державного контролю в галузі освіти створені центральні органи контролю, переважна більшість яких є незалежними [1], а роль громадського сектору як незалежних експертів вагома. Діячі інституту громадських експертів проходять попередню підготовку, але рівень їх зацікавленості в якості зовнішніх стейкхолдерів досі залишається дискусійним питанням. Це обумовлено тим, що поряд із активною громадською позицією, активісти є діячами мистецтва, юристи, економісти, освітяни та інші представники зацікавлених в розвитку певних секторів, а також громадянського суспільства зокрема. Тому роль і місце громадських організацій (ГО) в системі забезпечення якості освіти досі залишається невизначеною, що й актуалізує тему дослідження. В Україні на 1 жовтня 2020 року діє 91460 громадських організацій та 1831 громадських спілок [2]. Аналіз статутів деяких з них доводить, що ГО певною мірою пов'язані зі сферою освіти, в тому числі, опікуються питаннями захисту права людини на освіту, займаються підвищенням кваліфікації викладачів, тренінгами для вчителів та інш, опікуються питаннями інтеграції українського громадянського суспільства в європейський академічний, науковий та політичний простір. Деякі організації ставлять завдання підвищення грамотності зацікавлених суб'єктів та поінформованості спільноти з певних векторів розвитку країни. Наприклад, в 2020 році 2 ГО реалізовуватимуть освітні проекти з питань Європейської інтеграції за напрямом Жан Моне Програми Erasmus+ [3]. Завдяки таким проектам, вивчаючи законодавчу базу й успішний досвід, українські студенти, викладачі, дослідники та громада загалом наближаються до європейських стандартів у різних галузях.

До переваг взаємодії з ГО є відносна оперативність дій, можливість поєднання як юридичних, так і неюридичних засобів впливу для досягнення більшого ефекту, відносна незалежність від інших стейкхолдерів у прийнятті рішень. Так, неурядові організації прагнуть надати найкращі послуги для своїх бенефіціарів та інших зацікавлених сторін. Залучені до співпраці з державним та приватним секторами, вони все частіше намагаються продемонструвати, що вони надають якісні послуги, здійснюють ефективний менеджмент навіть за складних

обставин. Через те, що контроль за їх діяльністю здійснюється в тому числі організаціями-донорами, неурядовий сектор діє в досить прозорому полі та відповідає не лише вимогам національного, а й міжнародного рівня, підтримує ініціативи, на які зарегульований державний сектор потребує більше часу та дозвільних документів. Наприклад, саме завдяки співпраці ГО та ЮНІСЕФ в тому числі, стало можливим забезпечення доступу до освіти в умовах конфлікту, набула розвитку підтримка інклюзивної освіти тощо.

Однак, сфера аналітики і досліджень, моніторингу освітньої реформи залишається осторонь сфери інтересів. А експертиза, взагалі є штучним прикладом ефективної взаємодії всіх стейкхолдерів на шляху забезпечення якості освіти. Тому доцільним представляється залучення в якості дорадчих експертів активістів ГО до процесу вдосконалення системи управління якістю освіти. Це сприятиме по-перше, безперервності самовдосконалення галузі освіти через постійну участь експертів під наглядом сторонніх спостерігачів в оперативних змінах; по-друге, формуванню довіри до результатів самооцінки діяльності суб'єктів освіти; по-третє, співвідповідності стратегій реаліям та вимогам громади за рахунок постійної самооцінки; в четвертих, ефективному використанню ресурсів та піднесенню ролі громади в забезпеченні її сталого розвитку.

Список використаних джерел:

1. Проект Концепції трансформації державного нагляду (контролю) у сфері освіти. URL: <http://sqe.gov.ua/index.php/uk-ua/component/content/article?itemid=101&id=18:struktura-kontseptsii-transformatsii-derzhavnoho-nahliadu-kontroliu-u-sferi-osvity&template=accessibility>
2. Кількість юридичних осіб за організаційно-правовими формами господарювання. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/edrpoу/ukr/EDRPU_2020/ks_opfg/ks_opfg_1020.htm
3. Українські організації виграли 38 нових проєктів з питань європейської інтеграції за напрямом Жан Моне Програми Erasmus+ URL: <https://erasmusplus.org.ua/novyny/3063-ukrainski-orhanizatsii-vyhraly-38-novykh-proiektiv-z-pytan-ievropeiskoi-intehratsii-za-napriamom-zhan-mone-prohramy-erasmus.html>